

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

A decorative border with a repeating floral and scrollwork pattern surrounds the text.

FREDERIKSBERG

LATIN- og REALSKOLE,

Nyvei Nr. 19.

Indbydelsesskrift

til

AARSPRØVEN

i

Frederiksberg Latin- og Realskole

i Juli 1881

ved

Henning Hansen, og H. St. Helms,
cand. theol., cand. juris,

Skolens Bestyrere.

En af de mange Vanskeligheder, man har at overvinde, naar man som vi grundlægger en ny Skole, er, at man faar saa mange uensartede Elementer af Elever i Skolen, hvilke det er besværligt navnlig i de første Aar nogenlunde at faa til at passe sammen i Klasserne. Dette gjælder jo navnlig for de større Elevers Vedkommende, der have gaaet i andre Skoler, hvor ganske forskellige Principer have været fulgte og tildels forskellige Lærebøger have været benyttede. De ganske smaa Elever, der indkomme i Skolen uden nogensomhelst Forberedelse, er det jo let at faa til at passe sammen. Vi ønske derfor helst at modtage Eleverne i Forberedelsesklassen uden at de have lært det allermindste. Det er imidlertid saa ofte Tilfældet, at Forældre mene, at det er en Skam for dem, at Drengene paa 6 Aar og derover endnu ikke have lært Bogstaverne, og derfor vente med at sende dem i Skole, indtil disse ere lærte i Hjemmet. Uagtet det er en meget respektabel Følelse, som her gjør sig gjældende hos Forældrene, saa kunne vi dog forsikre de ærede Forældre om, at Børnene ere bedst tjente med at lære Bogstaverne af den samme, som skal føre dem videre, for at det samme System kan blive anvendt fra Begyndelsen af. Er der noget, som der skal anvendes megen Tid og Flid paa, naar Børn skulle begynde at læse, saa er det Stavningen, navnlig at Børnene lære at udtale Ordene klart og distinkt; det spiller ikke saa stor en Rolle, om Børnene gjøre en Fejl i Stavningen, thi det lære de nok at rette senere; men hvad der kommer til at svie til Børnene i lang Tid, ja man kan gjerne sige hele deres Liv igjennem, det er, naar de lære en

skjødesløs Udtale af Ordene, idet de afsnuppe disse, saa at Endelsen ikke høres tydeligt, eller naar de ikke lære at bekymre sig om Skilletegnene. Folk, der ikke ere vante til at læse med smaa Børn, lægge i Reglen mindre Vægt herpaa end paa, at Børnene bogstaverne Ordene rigtigt, men som ovenfor er sagt, er dette det mindst væsentlige. Vi bede derfor de Forældre, som ville betro os deres smaa Sønner, om helst at sende os dem, uden at de have lært noget, og hvis en Moder nødvendig vil give Afkald paa selv at lære sit Barn de første Begyndelsesgrunde, saa ville vi bede hende om at indskrænke sig til at lære det Bogstaverne alene og ikke at begynde at stave med det.

Dernæst bede vi Forældrene om saavidt muligt at lade os faa deres Børn fra Skoleaarets Begyndelse, og ikke vente, indtil de have fyldt det eller det Aar, som jo saa ofte er Tilfældet. Om et Barn kommer et Par Maaneder tidligere eller senere i Skole har jo ikke saa meget at sige for Barnets egen Skyld, da de ikke blive overanstrengte hos os, men for den Lærer eller Lærerinde, som skal have med Børnene at gjøre, har det meget at sige, at Børnene kunne følges nogenlunde ad og at de ikke ere for mange Partier i Klassen. Det er jo desuden meget svært at beskæftige saa smaa Børn, naar de ere hørte, medens et andet Parti høres, fordi Børn i den Alder ikke godt kunne arbejde noget paa egen Haand.

Den Vanskelighed, som vi omtalte i Begyndelsen, med Hensyn til de større Elever, er det nu efterhaanden lykkedes os at raade Bod paa, og de følges nu i alle Klasser godt ad. Eleverne ere nu fordelte i fire Klasser, hvoraf de tre ere svarende til de andre Privatskolers Fællesklasser og den øverste til 1ste studerende og 1ste Realklasse. I denne Klasse har der endnu iaar været en Mangel, som vi ikke have kunnet afhjælpe. Eleverne, der skulle studere, have nemlig endnu ikke læst Latin,

medens de i de andre Fag have læst fuldt saa meget som der ellers almindeligt læses i denne Klasse. Denne Mangel skal der nu imidlertid blive raadet Bod paa til næste Aar, og der vil da blive anvendt saa megen Tid paa dette Fag, at Eleverne forhaabentlig nok skulle indhente det forsømte. Grunden til, at der ikke er bleven læst Latin iaar i denne Klasse, er, at Eleverne i flere Fag stode saa langt tilbage, at vi ansaa det for rigtigst at anvende saa megen Tid som muligt paa disse Fag og at opsætte Latinen til næste Aar.

Med Hensyn til epidemiske Sygdomme have vi optaget de samme Bestemmelser, som Bestyrerne af de kjøbenhavnske Privatskoler ere blevne enige om efter at have raadført sig med det medicinske Selskab. Disse Bestemmelser, som allerede vare optagne i vort Skoleprogram ifjor, gjentages her:

1. Naar der i en Familie, som har skolebesøgende Børn, udbryder en smitsom Sygdom, maa Skolen forlange strax at modtage Meddelelse herom.
2. Er Sygdommen Skarlagensfeber, Difteritis eller en anden farlig Sygdom, vil det ubetinget være nødvendigt at forbyde alle Disciple fra Hjem, hvor der findes Patienter med disse Sygdomme, al Adgang til Skolen, indtil al Fare for Smitte er forbi.
3. Derimod vil det under en af de sædvanlige Mæslinge- eller Kighosteepidemier eller andre mindre farlige Sygdomme i Reglen ikke være nødvendigt at forbyde andre Disciple Adgang til Skolen end dem, der have disse Sygdomme.

Skolens Elevantal var ved Udgangen af forrige Skoleaar 28. Af disse udgik efter Examen 6, idet 2 kom til Herlufsholm, 1 til Sorø, 2 flyttede med deres Forældre

fra Byen og 1 gik over i en kjøbenhavnsk Skole; ved Juletid udgik 1 Elev, der kom i en Skole i Aalborg. Dels efter Sommerferien og dels i Aarets Løb er der ialt indkommet 22 nye Elever, saa at Skolen for Øjeblikket har et Elevantal af 43, fordelte paa følgende Maade i Klasserne:

1ste Fællesklasse . . .	17
2den — . . .	10
3die — . . .	9
1ste Kl. (stud. og Real)	7

Skolepengene i disse Klasser ere:

1ste Fællesklasse . . .	6 Kr. maanedlig.
2den — B. . .	8 — —
2den — A. . .	10 — —
3die — . . .	12 — —
1ste stud. og Realkl. . .	14 — —

For Brødre, der samtidig besøge Skolen, gives Moderation saaledes, at den ældste Broder betaler fuld Skolebetaling, den anden og tredie Broder hver 2 Kr. under fuld Betaling, den fjerde betaler intet.

Til Brændsel og Inventarium betaler hver Elev 4 Kr. om Aaret, som opkræves med 2 Kr. i November og 2 Kr. i Februar.

For hver ny Elev betales i Indskrivningspenge i den nederste Klasse 2 Kr. og i de andre Klasser 4 Kr. i Indskrivningspenge.

Naar en Elev forsømmer Skolen paa Grund af Sygdom, betales for den Maaned, hvori Sygdommen begynder og for den følgende Maaned. Denne Regel gjælder ogsaa med Hensyn til de Elever, der maa holdes borte fra Skolen paa Grund af Sygdom i Hjemmet.

Udmeldelse maa ske med en Maanedes Varsel; der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og for den følgende.

Skolepengene i 2den studerende og Realklasse, der

vil blive oprettet efter Sommerferien, vil blive 16 Kr. om Maanedn.

Undervisningsfagene have i det forløbne Skoleaar været fordelte mellem Skolens Lærere og Lærerinder paa følgende Maade:

Skolebestyrer cand. theol. *Henning Hansen*: Dansk i 1ste stud. og Realklasse og 3die Fællesklasse; Religion i 2den Fællesklasse; Fransk i 1ste stud. og Realklasse; Regning i 2den og 3die Fællesklasse; Skrivning i 1ste stud. og Realklasse og i 3die Fællesklasse.

Skolebestyrer cand. juris. *H. St. Helms*: Tysk, Historie, Geografi og Naturhistorie og Tegning i 1ste stud. og Realklasse og 3die Fællesklasse; Historie i 1ste Fællesklasse.

Cand. theol. *F. H. Helms*: Religion i 1ste stud. og Realklasse og 3die Fællesklasse.

Cand. magist. *Valentiner*: Matematik og Regning i 1ste stud. og Realklasse.

Cand. theol. *Svendsen*: Engelsk i 1ste stud. og Realklasse.

Stud. juris *Johansen*: Historie og Geografi i 2den Fællesklasse.

Frøken *Meyer*: Dansk i 1ste og 2den Fællesklasse; Fransk i 3die Fællesklasse; Tysk i 2den Fællesklasse; Skrivning i 1ste og 2den Fællesklasse.

Frøken *J. Henning Hansen*: Regning i 1ste Fællesklasse.

Frøken *E. Henning Hansen*: Religion og Geografi i 1ste Fællesklasse.

Musiklærer *Steenfeldt*: Sang i alle Klasser.

Oversergeant *Jørgensen*: Gymnastik i alle Klasser.

Det vil være indlysende, at en Skole, som skal arbejde sig frem ved sine egne Midler, ikke strax kan være

i Besiddelse af alle de Apparater, som kunde ønskes for at anskueliggjøre Undervisningen. Det maa da blive dens Opgave efterhaanden at samle saadanne. Saaledes er det Skolens Haab i Tiden at blive Eier af en naturhistorisk Samling. Det vil imidlertid tage lang Tid og være meget bekosteligt, naar den i saa Henseende ikke kunde finde nogen Støtte udenfra. Derfor tillade vi os at anmode Elevernes Forældre og andre, som interessere sig for Skolen, om at komme dennes Trang imøde ved at overlade den Gjenstande, som de mulig turde være i Besiddelse af, og som i nævnte Retning vilde være af stor Værdi for Skolen og til lidet Afsavn for Eiermanden.

Det hvert Fag tillagte Antal Timer ses af nedenstaaende Tabel.

	4.	3.	2.	1.
	a. b.		a. b.	
Dansk	4	5	9	6
Tysk	3	5	2	”
Fransk	4	2	”	”
Engelsk	3	”	”	”
Religion	2	2	2	2
Historie	3	3	3	2
Geografi	2	2	2	2
Naturhistorie	2	2	”	”
Mathematik	4	”	”	”
Regning	2	5	4	5
Skrivning	2	2	4	5
Tegning	2	1	”	”
Sang	1	1	1	1
Gymnastik	2	2	3	3
	36	32	30	26

I Aarets Løb er i de forskjellige Klasser udført følgende Arbejder:

Iste studerende og Realklasse.

Dansk. Pios og Wimmers Læsebog er benyttet til Op-læsning og Analyse. Det væsentligste af Bojesens Grammatik er gennemgaaet. En Del Vers ere lærte udenad. Stil 3 Gange ugentlig, dels Gjenfortælling af en 2 Gange forelæst Historie, dels Diktat. Den ældre Afdeling (A) har væsentligst skrevet Stile af lettere fortællende Indhold.

Tysk. Af Rungs tyske Læsebog er af den prosaiske Del læst fra 169—220 og af den poetiske Del fra 223—256. Af Grammatiken er læst hele Formlæren. 1 Stil ugentlig.

Engelsk. A. læst og repeteret Listovs Ledetraad 2. Afd. fra p. 22 Bogen ud. Hele Rosings Grammatik. Siden 1ste Marts have Eleverne havt 1 Hjemmestil om Ugen. B. har læst Listovs Elementarbog fra p. 16 Bogen ud. Hele Rosings Grammatik. 1 Hjemmestil ugentlig.

Fransk. A. har læst Sicks franske Læsebog 1. Afdeling p. 64—108. Sammes Læsebog 2. Afdeling (for Mellemlklasser) p. 1—24. Garrigues franske Grammatik, det vigtigste af Formlæren indtil Biordene. Lidt Stil er skrevet paa Skolen efter Sicks Materialier. B. har læst Sicks franske Læsebog 1. Afd. fra p. 8—41, 55—64. Det vigtigste af Formlæren efter N. S. De allervigtigste af de uregelmæssige Verber ere medtagne.

Historie. Efter Blochs større Læsebog er af Verdenshistorien læst fra Roms Anlæggelse indtil Korstogene og af Fædrelandshistorien forfra indtil Christian d. 2. Geografi. Efter Erslevs Geografi Nr. 3 er læst Asien, Afrika, Amerika og Australien.

Religion. Efter C. Møllers Lærebog i Bibelhistorien

er læst og repeteret forfra „den nye Pagt“ indtil „den Hellig Aands Komme.“ Efter Balslevs Lærebog Af-snittet om Troen.

Naturhistoric. Efter Feddersens Naturens Bog er læst Krybdyr, Padder, Fisk, Leddyr og Bløddyr.

Mathematik. I Geometri er læst og repeteret Julius Petersens Plangeometri forfra til § 59. I Arithmetik er læst og repeteret Steens element. Arithm. forfra til Proportioner, og de tilsvarende Opgaver i Steens Opgavesamling ere gjeennemgaaede paa Skolen.

Regning. A. har regnet efter Bokkenheusers Regne-bog for Mellemlasserne fra Kursregning omtrent til Bogens Ende. B. har efter samme Bog regnet de forskjellige Regningsarter med Brøk og begyndt paa reguladetri. Den største Del af Aaret er der ugentlig hjemme regnet 3 Opgaver.

Skrivning. Latinsk og dansk Skrift er indøvet efter Bjerrings Forskrifter.

Tegning. Frihaandstegning efter Helsteds og Janniches Tegnehefter.

3die Fællesklasse.

Dansk. Matzens danske Læsebog 2. Del er benyttet til Oplæsning og Analyse. Grammatiken er indøvet mest mundtlig. Eleverne ere øvede i at gjenfortælle det læste, at stave de vanskeligere Ord og forklare de i Lektien forekommende særlige Udtryk og Vendinger. 3 Stile om Ugen, mest Diktat.

Tysk. Hele Listovs tyske Elementarbog; efter Hjorths Grammatik er læst indtil de uregelmæssige Verber.

Fransk. Efter Sicks Læsebog 1. Afd. er læst Stykke 1—23. Efter N. S.' Skema forfra til Pronominerne samt Verbet avoir.

Historie. Efter Blochs mindre Lærebog i Verdenshistorien er læst forfra indtil de romerske Keisere.

Efter Kochs Fædrelandshistorie ved Helms er læst forfra til Kalmarunionen.

Geografi. Efter Erslevs Geografi Nr. 3 er læst Øster-
rig-Ungarn, Holland, Belgien, Frankrig, Schweiz, Eng-
land, Spanien, Portugal og Italien.

Religion. Efter C. Møllers Lærebog læst og repeteret
forfra „den nye Pagt“ indtil den „hellige Nadver“.
Efter Balslevs Lærebog forfra til det 4de Bud.

Naturhistorie. Efter Feddersens Naturens Bog er
læst Pattedyrene og Fuglene.

Regning. Efter Chr. Hansens Regnebog er indøvet
Brøk. Hele Tabellen.

Skrivning. Stremmes Skriveøvelser og Skrivebøger ere
benyttede.

Tegning. Frihaandstegning efter Helsteds og Janiches
Tegnehefter.

2den Fællesklasse.

Dansk. A. Matzens Læsebog 1ste Del, hele Bogen.

B. Joachim Larsens Læsebog 1ste Del, fra Pag. 35
Bogen ud. Begge Afdelinger ere øvede i Stavning og
Gjenfortælling; lidt mundtlig Grammatik. En Del Vers
ere lærte udenad. Diktat og Afskrivning efter Læse-
bogen.

Tysk. Listovs Elementarbog læst fra Stykke 1—20.

Historie. A. Efter Erslevs lille Fædrelandshistorie er
læst forfra til Enevoldsmagtens Indførelse. B. Mundt-
lig er gennemgaaet det vigtigste af Danmarks Historie
indtil den oldenborgske Stamme.

Geografi. A. Efter Erslevs Lærebog Nr. 5 er læst
forfra til Østevropa. B. En almindelig Oversigt over
Verdensdelene med særligt Hensyn til Evropa, samt
Danmarks Geografi gennemgaaet efter Kortet.

Religion. A. C. Møllers Bibelhistorie forfra til Pro-
feten Elias. B. Tildels efter samme Bog indtil Lov-
givningen paa Sinai. En Del Psalmer ere lærte udenad.

Regning. A. De 4 Regningsarter med ubenævnte og benævnte Tal. Den store Tabel indtil 16 Stykket inkl.
B. De 4 Regningsarter med ubenævnte Tal. Den lille Tabel.

Skrivning efter Stremmes Skrivebøger.

Iste Fællesklasse.

Dansk. Læsning, Stavning og Gjenfortælling efter Joachim Larsens Læsebog. Nogle Vers ere lærte udenad. Afskrivning efter Bog. De mindre Disciple have blot stavet.

Religion. Mundtlig fortalt og gjenfortalt de vigtigste Historier af det gamle Testamente fra Skabelsen til Moses. Nogle lette Psalmer ere lærte ved mundtlig Indøvelse paa Skolen.

Historie. De vigtigste Træk af den nordiske Gudelære og Sagnhistorien ere gennemgaaede ved mundtlig Fortælling.

Geografi. En kort Oversigt over Danmarks Geografi er meddelt efter Kortet. Nogle af de flinkere ere tilføjede lidt orienterede paa Europas Kort.

Regning. Addition, Subtraktion og Multiplikation med ubenævnte Tal. De mindre have lært at læse og skrive Tal indtil 100. Tabellen samtidigt indøvet.

Skrivning. De ældre efter Stremmes Skrivebøger. De mindre efter Lærerindens Forskrift paa Tavlen.

Sang. De to yngste Klasser, som ikke have været vant til at synge før, have indøvet en stor Del Børnesange, letfattede Psalmer og enkelte Fædrelandssange, medens de to ældste Klasser hovedsagelig have lært Fædrelandssange og de smukkeste Psalmer, alt under Ledelse af Skolens Orgel. At synge rent i præcis Takt og med fuldkommen tydelig Udtale af Ordene er der stadig lagt Vægt paa, medens de tostemmige Sange

opsættes til næste Aar, hvor de yngre da ville være mere modne dertil.

Gymnastik. Skolen var saa heldig fra indeværende Skoleaars Begyndelse at erholde en stor Sal tilleje til Brug for Gymnastikundervisningen. Da Salens Beliggenhed paa Grundtvigsvej Nr. 14 kun er nogle Minuters Gang fra Skolen, er det ikke forbundet med nogen Tidsspilde at føre Eleverne frem og tilbage i Gymnastiktimen. De Øvelser, som der i Aarets Løb hovedsagelig er lagt Vægt paa, ere de forberedende; desuden er der navnlig øvet Springning i Højden og Længden og Smidighedsøvelser, ligesom ogsaa forskellige Lege ere indøvede med de mindste Drengene. Da vi tillægge Gymnastiken en overordentlig Betydning baade for Elevernes legemlige og aandelige Udvikling, gjøre vi alt for at vække deres Interesse herfor, og vi have bestemt, for yderligere at vække deres Kappe lyst, ved hvert Aars Examen at uddele Præmier til de Elever, som i Aarets Løb have gjort sig mest Umage.

En Fortegnelse over de Bøger, som skulle benyttes i næste Skoleaar, vil blive givet Eleverne den første Dag efter Sommerferien.

Skriftlig Aarsprøve.

Torsdag den 7de Juli.

- Kl. 8. 1ste stud. og Realklasse. Dansk Stil.
 „ 11. 1ste stud. og Realklasse. Regning.

Fredag den 8de Juli.

- Kl. 8. 3die Fællesklasse. Dansk Stil.
 „ 11. 3die Fællesklasse. Regning.

Lørdag den 9de Juli.

- Kl. 9. 2den Fællesklasse. Dansk Stil.
-

Mundtlig Aarsprøve.

Tirsdag den 12te Juli.

- Kl. 8. 1. stud. og Realkl., Religion; 3. Fælleskl., Fransk.
 „ 9. 1. stud. og Realkl., Historie; 3. Fælleskl., Religion.
 „ 11. 2. Fælleskl., Dansk; 1. Fælleskl., Regning.
 „ 12. 1. stud. og Realkl., Tysk; 2. Fælleskl., Historie.
 „ 1. 1. stud. og Realkl., Mathematik;
 1. Fælleskl., Historie.

Onsdag den 13de Juni.

- Kl. 8. 1. stud. og Realkl., Geografi; 3. Fælleskl., Dansk.
 „ 9. 1. stud. og Realkl., Dansk; 3. Fælleskl., Historie.
 „ 11. 2. Fælleskl., Religion; 1. Fælleskl., Dansk.
 „ 12. 2. Fælleskl., Regning; 1. Fælleskl., Religion.
 „ 1. 1. stud. og Realkl., Naturhistorie.

Torsdag den 14de Juli.

- Kl. 8. 1. stud. og Realkl., Fransk;
 3. Fælleskl., Naturhistorie.
 „ 9. 1. stud. og Realkl., Engelsk; 3. Fælleskl., Tysk.
 „ 11. 2. Fælleskl., Geografi; 1. Fælleskl., Geografi.
 „ 12. 3. Fælleskl., Geografi; 2. Fælleskl., Tysk.
 „ 1. Alle Klasser, Gymnastikprøve paa Grundtvigsvei 14.
-

Fredagen den 15de Juli Kl. 9 prøves de nye Elever; samme Dag Kl. 2 afholdes Skolens Aarsfest og Translokation i Gymnastiklokalet paa Grundtvigsvei Nr. 14, derefter tager Sommerferien sin Begyndelse.

Tirsdagen den 16de August Kl. 9 møde alle Eleverne paa Skolen for at begynde det nye Skoleaar.

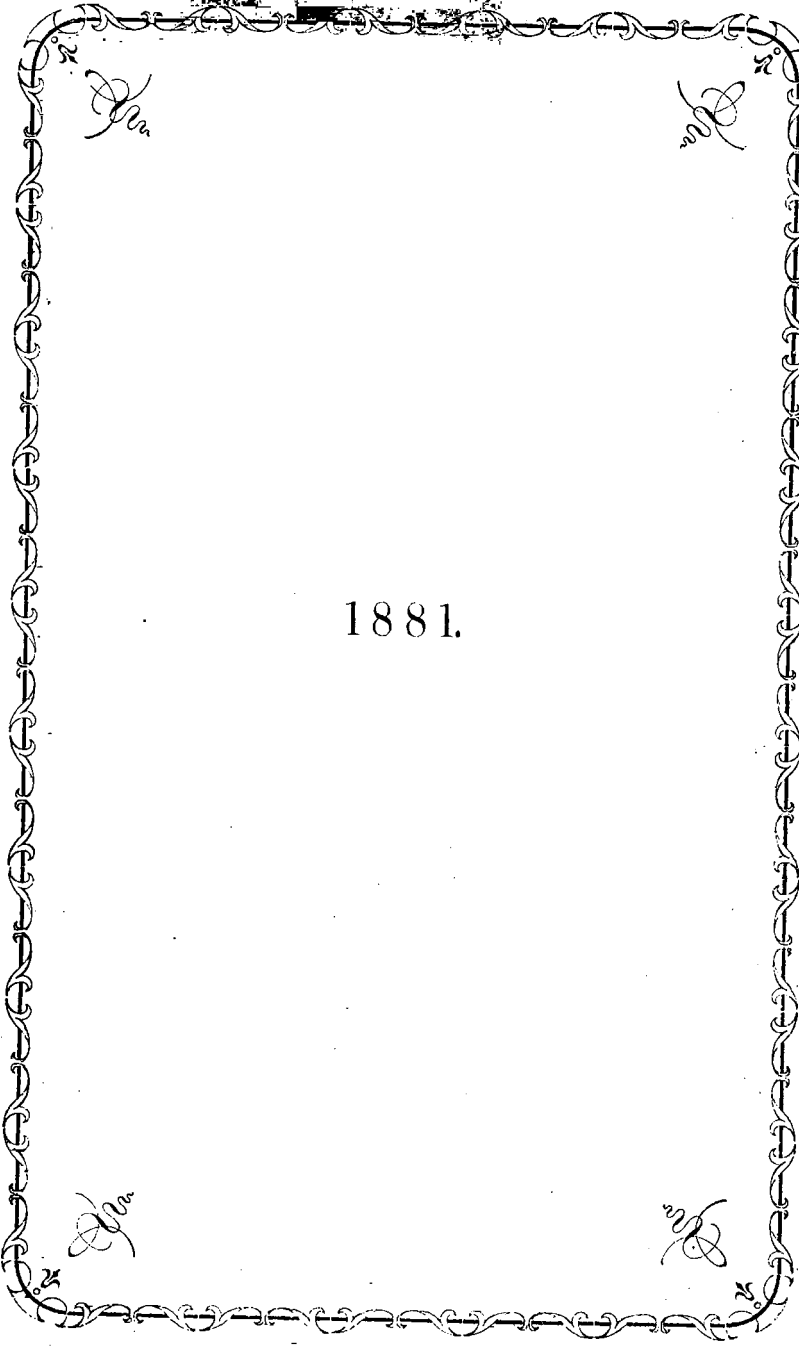
Til at overvære den mundtlige Del af Aarsprøven, Gymnastikprøven og Aarsfesten indbyde vi herved Elevernes Forældre og Værger samt alle, der interessere sig for Skolen og dens Virksomhed.

Frederiksberg Latin- og Realskole, i Juni 1881.

Henning Hansen.   Henrik Steffens Helms.

1881.